

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2011

Marking Scheme

Lithuanian

Higher Level

VERTINIMO SCHEMA

I DALIS

(30 /100)

Remdamiesi tekstu atsakykite į pateiktus klausimus:

1. Paaiškinkite šių žodžių reikšmę:

a) okupacija

(1 taškas)

Laikinas kitos valstybės teritorijos užėmimas, panaudojant karinę jėgą, ir faktinis jos valdymas.

b) kolūkis

(1 taškas)

Kolūkis, *kolektyvinis ūkis* - tarybinė žemės ūkio įmonė, paremta kolektyvinio ūkininkavimo idėja.

c) stabas

(1 taškas)

Garbinama dievybės statula ar kitoks jos atvaizdas.

d) alkoholis

(1 taškas)

Svaigusis gėrimas.

e) Tėvynė

(1 taškas)

Gimtasis kraštas, kilimo vieta.

2. a) Kas yra Sigitas Tamkevičius?

(1 taškas)

Arkivyskupas metropolitas, kunigas

b) Kokie, autoriaus nuomone, buvo žmonės prieš 20 metų? Kokios jų vertybės?
(4 taškai)

- „žmones vienijo noras savarankiškai tvarkyti savo tautos gyvenimą“
- „viltis, kad tai įmanoma pasiekti“
- „atsakomybės už Lietuvos dabartį bei ateitį prisiėmimas“
- „dauguma tautiečių buvo tikėjimo žmonės“

3. Kokių vertybių, pasak autoriaus, trūksta šiandienos Lietuvos piliečiui, kurios „galėtų pažadinti panašią atsakomybę, kokią daugelis turėjo anuomet?“ **(5 taškai)**

- „gyvas tikėjimas į Dievą ir meilė“
- „pagarba šalia mūsų esančiam žmogui“

4. Kodėl, autoriaus nuomone, „daugelis yra nusivylę net laisve“?

(5 taškai)

Todėl, kad:

- „Daugelis naiviai vylėsi, kad laisvoje Lietuvoje bus galima dirbti kaip kolūkyje – šiek tiek dirbuotis, šį tą pasivogti, o gyventi kaip laisvame pasaulyje, kur nors Amerikoje, Švedijoje ar Vokietijoje“.
- „Atrodo, daugelis manė, kad laisvė beveik stebuklingai sunaikins blogį: nesąžiningumą, veidmainystę ir savanaudiškumą.“
- „Daug kam atrodė, kad pasikeitus Lietuvai greitai keisis ir žmonių mąstymas.“

5. Kokia, anot autoriaus, yra alkoholio problema šiandienos Lietuvoje? Ar jūs sutinkate? (5 taškai)

Autorius sako, kad „Lietuva yra girdoma todėl, kad lengviau būtų galima ją valdyti“, kad „alkoholis yra aukso gysla“. Jo nuomone, valdžios atstovai nesiima jokių veiksmų tam užkirsti. Anot autoriaus, jei nebus užtvenkta alkoholio upė, mes išsigimsime, sunyksime.

6. Kokias autoriaus minimas vertybes turintį žmogų galėtume pavadinti patriotu? Ar jūs su juo sutinkate? Paaiškinkite, kodėl. (5 taškai)

Anot autoriaus, patriotizmas - tai „noras savarankiškai tvarkyti savo tautos gyvenimą, viltis, kad tai įmanoma pasiekti, ir atsakomybės už Lietuvos dabartį bei ateitį prisiėmimas.“ Tai ginantis, bandantis kuo nors padėti Tėvynei, tikintis žmogus. Jis nėra vergiškos mąstysenos žmogus, kuris gali už dešimt litų balsuoti nors už velnią, kuris savo ar savo partijos interesus gali išskelti aukščiau už Lietuvos ateitį, jis nėra aklas kitų vargū ir kančiai. Tai pilietis, turintis atsakomybę už savo Tėvynę, gyvą tikėjimą ir meilę Dievui, gerbiantis šalia esantį žmogų.

PASTABA: Vertinant antros ir trečios dalies atsakymus bus atsižvelgiama į šiuos dalykus:

- 1. Temos suvokimas:** Kandidatas suvokia temą, pagrindinę mintį ir sugeba aiškiai jas atskleisti. Tinkamai argumentuojama asmeninio, visuomeninio gyvenimo pavyzdžiais, savo kultūrine patirtimi, argumentai išsamiai paaiškinti ir išplėtoti. 30%
- 2. Teksto struktūra ir vientisumas:** Dėstymo tekstas vientisas, nuoseklus, pastraipos logiškai siejamos, nėra nemotyvuotų pasikartojimų, tikslingai cituojama. Laikomasi teksto struktūros reikalavimų. 30%
- 3. Kalbine raiška:** Kandidatas sugeba sklandžiai, aiškiai, logiškai, nuosekliai, netuščiažodžiauda-mas perteikti savo mintis ir nuomone. Jo žodynas turtingas, vartojamos įvairios sakinių konstrukcijos. 30%
- 4. Kalbos normų laikymasis:** Rašybos, skyrybos, gramatikos, žodyno taisyklių ir normų laikymasis. 10 %

II DALIS (30/100)

Pakomentuokite šią ištrauką. Savo teiginius argumentuokite (ne mažiau kaip 100 žodžių).

„Kristus žinojo, kad žmogui reikės nuolat budėti, idant blogis neįleistų šaknų į mūsų sielą.“

„Atrodė, kad savo laisvei ir nepriklausomybei turime visus saugiklius ir ramiai galėsime statyti laisvės namą. Atrodė, nebereikės Sausio 13-osios barikadų, jau niekas negresia, galime atsipalaiduoti... Netiesa, barikados visada bus reikalingos, kol gyvuos šis pasaulis.“

Žmogus turi nuolat saugotis, nepasiduoti neigiamai įtakai, žalingiems įpročiams. Visada reikia budėti, ginti įgytas vertybes, jas puoselėti.

Esė

Pasirinkite vieną iš pasiūlytų temų ir parašykite esė (apytiksliai 300 žodžių).

1. Pagarba kitam.

2. Dauguma žmonių yra laimingi tiek, kiek nusprendžia tokie būti.

(Abraomas Linkolnas - 16-asis Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas)

Riškiai parašytas rašinys, atsakantis į pasirinktą temą, atspindintis logišką minties dėstymą, parodantis, jog užduotis suprasta, parašytas aiškia ir taisyklinga kalba (apytiksliai 300 žodžių).

